

Jij bent gedoopt!

Dr. R. van Kooten

Jij bent gedoopt!

Want God sloot je als kind niet uit

Brevier

Aan Stanley en Geurtje Boersma

© 2014 Brevier uitgeverij – Kampen
www.brevieruitgeverij.nl

Omslagontwerp: Brainstorm
Opmaak binnenwerk: Stampwerk

ISBN 978-94-91583-57-5
NUR 746

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Inhoud

Voorwoord	11
<i>Excurs over de kinderen – Voor wie? – Opdracht</i>	
1. Waarom dit doopformulier?	15
<i>Heel de gemeente wordt aangesproken – De doop leert ons – Iets over het doopformulier – Een formulier in plaats van Gods Woord? – Geen honderd en één visies – Het is toch sola scriptura, alleen de Schrift? – Niet opdreunen</i>	
2. Het opschrift en het begin	23
<i>Niet kinderdoop of volwassendoop – Geen Schriftgetuigenis – De bekende drieslag is de kern – Onderdompeling of besprenging?</i>	
3. Een ernstige diagnose	31
<i>Wij met onze kinderen – Geen toegang tot het rijk van God! – Tenzij – Wederom geboren worden – Mishagen, verootmoedigen, zoeken</i>	
4. De heilige doop tekent het evangelie uit	39
<i>Alleen bij God vandaan! – Een helder voorbeeld – God heeft een middel – De afwassing van de zonden – Door en met Christus</i>	
5. De heilige doop tekent en verzegelt het evangelie (1)	43
<i>Het evangelie wordt verzegeld – De doop betuigt en verzegelt – Verzegeld – De ernst van het verloren gaan – Opvoeden</i>	
6. De heilige doop tekent en verzegelt het evangelie (2)	49
<i>God heeft je een pand gegeven – Niet pas bij de bekering – Een persoonlijke toepassing</i>	
7. In de naam van de Vader, van de Zoon en van de Heilige Geest	53
<i>De aansluiting – Daarom – Vader, Zoon en Heilige Geest zijn één</i>	

8. Een eeuwig verbond! 57
*Ook wij in het verbond met Abraham – Oud en nieuw verbond –
Een eeuwig verbond der genade – Geen vraag- maar een uitroepeten*
9. Goddelijke adoptie 63
*De aanneming tot kinderen en erfgenamen – Als kind verloren! –
Door het geloof! – En erfgenamen*
10. Vaderlijke hoede en zorg 67
*De hemelse Vader kan het en wil het – Van alle goed verzorgen –
Alle kwaad van ons weren of ten onzen beste keren*
11. De Zoon betuigt en verzegelt de afwassing van de zonden 71
*Christus' eigen werk – Het gaat om de belofte – Hoe dit gaat –
Al onze zonden*
12. De Zoon maakt ons één met Zichzelf 77
*Uitwerking van de belofte van de vergeving van de zonden –
Onderdompeling tekent het scherp uit – Met Christus begraven in
Zijn dood – Met Christus opgestaan! – Waar is jullie cheque?*
13. Wat de Heilige Geest ons verzekert en verzegelt 83
*De Heilige Geest wil in je komen wonen – De Geest worstelt met
ons totdat – Wat het betekent dat de Geest in ons komt wonen –
Toe-eigenen van het beloofde –*
14. Welke weldaden de Heilige Geest in ons werkt 89
*Drie hoofdgaven – Toe-eigening van de vergeving van de zonden –
Toe-eigening van de vernieuwing van ons leven – Hoever de belofte van
de Geest strekt – Eindelijk in de gemeente van de uitverkorenen –
Je mag erbij zijn!*
15. De verplichting tot een nieuwe gehoorzaamheid 95
*Twee partijen, twee delen – Her verbond scheidt verplichtingen –
Nieuwe gehoorzaamheid*

16. De omschrijving van de nieuwe gehoorzaamheid 101
Kinderlijke gehoorzaamheid – Verbonden zijn met deze enige God – Concrete liefde die zich afkeert van de wereld – Het doden van onze oude natuur – De positieve zijde – Als we in zonde vallen – Voor eeuwig
17. Het formulier benadert de zaak van de kinderdoop zuiver 109
Het doopformulier bewijst de kinderdoop niet – Het gaat om de HEERE – Het niet weten van de kleine kinderen – Het verbond met Abraham is een eeuwig verbond der genade – U en uw zaad
18. Deze belofte is voor u en uw kinderen 117
Ook in het Nieuwe Testament – De betekenis van de besnijdenis niet anders – Ernstig – Nog een bewijs – De doop in de plaats van de besnijdenis – Conclusie – Onze plicht
19. Gods Naam aanroepen voor een drievoudig doel 127
Ernstige opwekking tot gebed – Gods eer – Onze troost – Stichting van de gemeente
20. Gedragen op het water van het oordeel 133
Een oud gebed – Almachtige en eeuwige God – Twee wegen – Behouden door het oordeel heen
21. Met droge voeten door de Rode Zee 139
Hoe durven wij de Rode Zee te verbinden met de doop? – Gedoopt in Mozes – Gedoopt in de wolk en in de zee – Verlost van de Boze en zijn trawanten
22. Gods grondeloze barmhartigheid 145
Uw kind(eren) – Gods grondeloze barmhartigheid – Geef genadig wat U belooft – Het vragen om onverdiende genade en het inlijven in Christus – Inlijven in Christus

23. Verschillende aspecten van de inlijving in Christus <i>Met Christus begraven worden in Zijn dood – Met Christus opstaan in een nieuw leven – Vrolijk kruisdragen – Wat een perspectief – Lofprijzing</i>	151
24. Het opschrift boven de doopvragen <i>Het kopje boven de vragen – Aansporen van de ouders – Een nieuwe geloofsbelijdenis? – De peter en de meter – De getuigen</i>	159
25. Aanspraak en afspraak <i>Hoe de ouders worden aangesproken – Mevrouw Jansen – Waarachtige bekering – Jullie hebben gehoord – Aan ons en aan ons nageslacht – Niet uit gewoonte of bijgelovigheid – Zonder veinzen</i>	165
26. Beamen jullie waarom jullie kind behoort gedoopt te zijn? <i>Zorgvuldig gekozen vragen – De eerste vraag – Werkelijk in het verbond der genade</i>	173
27. Beamen jullie de volkomen leer van de zaligheid? <i>Bevestigd in het ambt van ouder – Overdragen – Ware en volkomen leer van de zaligheid – Alhier – Leer en leven</i>	177
28. Zullen jullie je uiterste best doen jullie kind in deze leer te onderwijzen? <i>Alleen vader? – Onderwijzen – Doen onderwijzen – Eruit halen wat erin zit – Ja</i>	183
29. De gemeente van Christus dankt in verwondering <i>Namens Vader, Zoon en Heilige Geest – De gemeente van onze Heere Jezus Christus dankt de drie-enige God – Almachtige en barmhartige God en Vader, wij danken en loven U – Ons en onze kinderen – waarachtig aangeboden!</i>	189

30. Een heerlijk gebed voor de dopeling	197
<i>Bidden in Jezus' Naam – Geregeerd worden door de Heilige Geest – Christelijk en godzalig opgevoed worden – Groeien in de Heere Jezus Christus – Gods goedheid erkennen en belijden – Uit, voor en met Christus leven – Koninklijk leven en strijden tegen drie vijanden – Moedig strijden – Thuis!</i>	

Bijlage

Je kunt het niet maken de kleine kinderen uit te sluiten, want	205
<i>Hoofdstuk en titel – Geen persoonlijke mening maar feiten – 1. Want het nieuwe verbond is een gestalte van het verbond met Abraham – 2. Want het nieuwe verbond zet de kinderen er niet buiten – 3. Want het evangelie verkondigt: 'gij en uw huis' – 4. Want de vroege kerk zet de kinderen er niet buiten – 5. Samenvattend – 6. Conclusie – 7. Overdoop en opdragen – Merk- en veldteken van Christus</i>	

Voor oma's en opa's met een schilderij van Maris	239
--	-----

Voorwoord

In dit boek vindt u een uitleg van het formulier om de heilige doop te bedienen aan de kleine kinderen van de gelovigen. Gedurende veertig jaren predikantschap ben ik meer en meer doordrongen van de noodzaak om doopouders te onderwijzen in de betekenis van de heilige doop. Van de doopbezoeken heb ik werk gemaakt, hetzij bij de ouders thuis, hetzij met meerdere doopparen bij ons thuis. Steeds weer legde ik het doopformulier uit. Enerzijds uitvoerig, anderzijds was anderhalf à twee uur te kort. Om die reden besloot ik in 2006 bij de doopbedieningen het formulier door te preken om zo werkelijk aandacht te kunnen geven aan de diverse details. Toen had ik al in mijn achterhoofd om er een boekje van uit te geven, dat bij de doopouders zou kunnen dienen als voorbereiding op het ten doop houden van hun kind. Bij mijn afscheid van Soest (2008) wegens vertrek naar Apeldoorn was de behandeling nog niet af. Vanuit Apeldoorn leidde ik er nog twee doopdiensten waarin de uitleg van het doopformulier voltooid is. In Apeldoorn is nogmaals heel het doopformulier behandeld. Tijdens vakanties in Brouwershaven werd de studie gereed gemaakt voor uitgave.

Bijlage over de kinderen

Gaandeweg werd ook het idee geboren om in een bijlage expliciet in te gaan op de vraag of kleine kinderen wel gedoopt mogen of moeten worden. Steeds meer jongeren komen in contact met mensen die propageren dat de geloofsdoop de enige bijbelse doop is. Dit heeft geresulteerd in de bijlage *Je kunt het niet maken de kleine kinderen uit te sluiten, want ...* Het nog eens bestuderen

van de vroege kerk¹ heeft voor mijzelf de zaken opnieuw expliciet helder gemaakt.

Zonder aarzeling durf ik de emeritus hoogleraar A. van de Beek bij te vallen dat de volwassendoop die de kinderdoop uitsluit, een uitvinding is uit de 17^e eeuw. Tot die tijd zijn vanaf de apostelen altijd de kinderen gedoopt samen met de volwassenen die tot het christelijk geloof werden gebracht. Deze stelling zet hen die tegen de kinderdoop zijn voor de uitdaging niet vanuit hun gevoel of vanuit eigen denken ('ik zie het anders'), maar met de stukken aan te tonen dat in een bepaalde tijd in de vroege kerk de kinderdoop werd ingevoerd en dat het voor die tijd anders was.

Dit gedeelte heb ik trouwens laten lezen door een oudste van een gemeente die volwassen- of geloofsdoop voorstaat met de vraag om na te gaan of toon en verwoording door sommigen als kwetsend zouden kunnen worden ervaren. Het antwoord was: 'Nu ik het stuk een aantal keren heb gelezen, kan ik met overtuiging zeggen, dat daarvan redelijkerwijze geen sprake is. Ik realiseer me daarbij wel, dat ik misschien niet de gemiddelde lezer ben. Maar zelfs dan...'

Voor wie?

Voor wie is dit boek bedoeld? Voor iedereen die als kind gedoopt is! Dus ook voor het kinderloze echtpaar dat een doopdienst zo moeilijk vindt. Juist u hebt dit onderwijs nodig om uw kruis vrolijk te kunnen dragen! Ook voor ouders en grootouders van wie kinderen en of kleinkinderen de dienst van de HEERE de rug hebben toegekeerd. Uw kind of kleinkind heeft wel gebroken met de HEERE, maar de HEERE niet met uw kind of kleinkind.

---

1 Behandeld worden: Didachè (90 n.Chr); Irenaeus (kort na 180 n.Chr); Tertullianus (200 n.Chr), *De Baptismo* en *De Anima*; Hippolytus te Rome (215 n.Chr), *De Apostolische overlevering* (Traditio Apostolica); Origenes (240 n.Chr); Cyprianus, bisschop van Carthago (rond 250 n.Chr); Gregorius van Nazianze (329-389), *Oratio de Baptismo*; kort: Augustinus en Pelagius.

De doop is nooit meer ongedaan te maken. En zo kunnen we de HEERE aangrijpen in Zijn verbondstrouw en verbondsbarhartigheid om ons zaad tot Zich te trekken. Het boek is vooral bedoeld voor ouders die zich voorbereiden op de bediening van de heilige doop. De hoofdstukken zijn niet lang. Lees iedere avond samen een hoofdstuk door en bespreek de inhoud om zo straks welbewust te treden voor het aangezicht van de HEERE. Het boek is ook direct bedoeld voor jongeren als dagboek, in de hoop dat zij gaan beseffen wat het betekent dat ze gedoopt zijn. De titel doet een claim op hen: *Je bent gedoopt!*

Niet het minst hoop ik dat de bijlage velen tot zegen zal zijn om enerzijds zelf overtuigd te zijn dat kleine kinderen door God niet uitgesloten worden en anderzijds ook toegerust het gesprek met voorstanders van de geloofsdooop aan te kunnen.

Gespreksvragen

Aan het einde van ieder hoofdstuk staan gespreksvragen. Deze kun je voor jezelf beantwoorden als je dit boek bestudeert in je stille tijd. Als je dit boek doorneemt als ouders die binnenkort hun kind ten doop houden, is het een geweldig middel om samen in gesprek te gaan over het laten dopen van jullie kind. Ook voor gesprekskringen, mannen- en vrouwenverenigingen kunnen de vragen goed dienst doen.

Opdracht

We dragen dit boek op aan onze vrienden Geurtje en Stanley Boersma als teken van dank voor onze vriendschap, die ons zowel naar Lage Vuursche als naar het vliegveld van San Francisco brengt. Het liefst hadden we voor de voorkant de afbeelding van jullie schilderij van Maris gebruikt, waarvan wij van jullie een prachtig giclée kregen. Jacob Hendricus Maris (1838-1899) werkte in Den Haag, Antwerpen en Parijs om na de Frans-Duitse

oorlog weer naar Den Haag terug te keren. Het is een prachtig schilderij van een grootvader die ootmoedig met zijn kleinkind bidt. In zijn haren zie je de vorm van de pet, die uit eerbied is weggehangen aan de knop van de stoel. Het giclée hangt bij ons in de kamer boven de gashaard en als wij er naar kijken, roept dat ons op onze kleinkinderen op te dragen aan de troon van de genade. Dat de drie-enige God Zich aan hen verbonden heeft, is de grond waarop wij onze handen neerleggen om te bidden om de genade dat de Heilige Geest hen verbindt aan de Vader, de Zoon en de Geest.

Apeldoorn/Brouwershaven
31 oktober 2013

1. Waarom dit doopformulier?

Klassieke versie	Hertaalde versie
<p>Formulier om de Heiligen Doop te bedienen aan de kleine kinderen van de gelovigen</p> <p>De hoofdsom van de leer van de Heilige Doop is in deze <i>drie stukken</i> begrepen:</p> <p><i>Eerstelijk</i> dat wij met onze kinderen in zonden ontvangen en geboren en daarom kinderen van de toorn zijn, zodat wij in het Rijk van God niet kunnen komen, tenzij wij van nieuws geboren worden. Dit leert ons de ondergang en besprenging met het water, waardoor ons de onreinheid van onze zielen wordt aangewezen; opdat wij vermaand worden een mishagen aan onszelf te hebben, ons voor God te verootmoedigen, en onze reinigmaking en zaligheid buiten onszelf te zoeken.</p>	<p>Formulier om de Heilige Doop te bedienen aan de kleine kinderen van de gelovigen</p> <p>De hoofdsom van de leer van de Heilige Doop omvat de <i>volgende drie delen</i>.</p> <p><i>In de eerste plaats</i> zijn wij met onze kinderen in zonde ontvangen en geboren. Daarom zijn wij mensen op wie de toorn van God rust, zodat wij in Zijn rijk niet kunnen komen, tenzij wij opnieuw geboren worden [<i>Éf.2:3, Joh.3:3</i>]. Dat leert ons de ondergang in en de besprenkeling met het water [<i>Rom.6:4</i>]. Daardoor wordt ons de onreinheid van onze ziel aangewezen. Zo worden wij opgeroepen om een afkeer van onze zonde te hebben, ons voor God te verootmoedigen en onze reiniging en zaligheid buiten onszelf te zoeken.</p>

Heel de gemeente wordt aangesproken

Het doopformulier spreekt niet de doopouders aan om hen door te geven wat de doop leert. Er wordt gesproken van *ons en onze kinderen*. Het gaat voortdurend over 'wij'. De gemeente als ge-

heel wordt aangesproken. De bediening van de heilige doop wil de hele gemeente opnieuw iets leren. Alle ouderen en jongeren worden er weer bij bepaald wat het betekent gedoopt te zijn. Daarom is de kleine niet thuis tijdens het kraambezoek gedoopt. De doop raakt heel de gemeente en moet in het midden van de gemeente plaatsvinden. Dat is niet alleen omdat de doop een teken is van het als lidmaat opgenomen zijn in de gemeente van Jezus Christus, maar eveneens omdat heel de gemeente herinnerd wordt aan de eigen doop en heel de gemeente de betekenis van haar doop moet leren verstaan. Dit is heel essentieel, want het wel of niet verstaan van de heilige doop is bepalend voor een wel of niet gezonde bijbelse prediking en een wel of niet geheiligd leven.

De doop leert ons

In de tweede plaats wil ik erop wijzen, dat het doopformulier ons niet leert hoe wij de doop moeten zien. Als het formulier begint met *De hoofdsom van de leer van de heilige doop is in deze drie stukken begrepen*, dan gaat het niet om wat de kerk over de doop leert. Zelfs niet om wat de Bijbel over de doop leert, maar om wat *de doop zelf* ons leert. Uiteraard gaat het erom wat God ons door de doop wil leren en zo is wat de doop leert in overeenstemming met de Schrift, maar het is de doop zelf die ons iets leert. En zo is de vraag na de doop: 'Heb je begrepen wat de doop je leert? Of heb jij je niet laten leren, omdat je naar het kindje keek?' Als het laatste het geval is, hebben we in de klas gezeten maar niet opgelet. De doop zelf geeft onderwijs. Zo belijdt het formulier het. Zo is het ook bij elk van de drie hoofdstukken geformuleerd.

- a. Bij het eerste leerpunt: dit leert ons de ondergang en besprenging met het water.
- b. Bij het tweede leerpunt: ten tweede betuigt en verzegelt ons de heilige doop de afwassing van de zonden door Jezus Christus.
- c. En bij het derde hoofdpunt: *zo worden ook wij weer van God door de doop vermaand*. De doop vermaant ons als gedoopten te leven.

De HEERE onderwijst ons door Zijn Woord en Geest en zo door de prediking van het Woord. Maar we mogen er niet aan voorbijzien dat de HEERE twee zichtbare tekenen aan Zijn kerk heeft gegeven die zélf ons onderwijzen. Deze twee sacramenten geven ons zichtbaar onderwijs in de betekenis van het evangelie. Zo stel ik nu de vraag: wat leert de doop ons? Wat ziet de leerling die goed oplet? Dit wordt ons door het formulier haarfijn uitgelegd.

Iets over het doopformulier

In dit boek ga ik uit van het formulier zoals we dat vinden achter in ons psalmboekje. De herziene versie van 2004 is geen nieuw doopformulier. Er is alleen sprake van een taalkundige herziening.¹ Het doopformulier achter in ons bijbeltje is trouwens niet de oorspronkelijke versie. Die was langer. De synode van Dordrecht van 1574 heeft dit formulier echter verkort zonder de inhoud aan te tasten. Dit gebeurde omdat het eerste als te lang werd ervaren en menig predikant het bij het voorlezen willekeurig ging verkorten. Dit wilde de gemeenschap van de kerk niet en zij verkortte het in 1574 opdat in alle gemeenten hetzelfde formulier zou gebruikt worden.

Het eerste formulier is in 1563 gepubliceerd door Petrus Datheen, toen hij gevlucht was naar Frankenthal in Duitsland. Caspar van der Heyden, zijn collega in Frankenthal, heeft meegedacht en gecorrigeerd. Aan Datheen hebben wij trouwens de meeste formulieren voor onze eredienst te danken.

Bij het samenstellen van het doopformulier maakte Datheen gebruik van enkele andere formulieren, onder andere van de Hollandse predikanten Marten Micron en Johannes à Lasco in Lon-

---

¹ De eerste proefuitgave ging iets verder dan hertalen. Daar is kritiek op gekomen en toen heeft het hoofdbestuur van de Gereformeerde Bond besloten alleen te hertalen. Sommigen weten dit niet en gaan nog steeds uit van de kritiek op de proefuitgave.

den en ook van het door Olevianus – een van de opstellers van de Catechismus – vervaardigde formulier dat in de Paltz gebruikt werd. Olevianus had over zijn formulier gecorrespondeerd met Calvijn en de liturgie van Genève als hulpmiddel gebruikt. Calvijn voerde in 1542 in Genève een doopformulier in. Dit had grote verwantschap met het formulier dat in Straatsburg gebruikt werd. Zwingli voerde in 1525 een liturgie in te Zürich. Twee jaar daarvoor gaf Luther een doopboekje uit. Alle reformatoren en hun leerlingen voelden dus een sterke behoefte aan een formulier om bij iedere doopbediening het volk te onderwijzen in de betekenis van de heilige doop. Dat was hard nodig, omdat de mensen in de Roomse Kerk verkeerd onderwezen waren.

Een formulier in plaats van Gods Woord?

Het formulier is dus meer dan 450 jaar oud. Dat is wat! Het is gelezen bij onze doop, bij de doop van onze ouders, bij de doop van onze grootouders en ga maar verder terug. Dit onderstreept dat het gaat om dezelfde doop en dat de doop ons in alle tijden hetzelfde leert.

Maar waarom gebruiken wij een formulier? Hebben evangelische mensen geen gelijk als zij ons verwijten: ‘Dat zijn allemaal mensenwoorden. Wij hebben alleen de Bijbel!’ Daar kunnen we toch niets tegenin brengen? Inderdaad, maar het is een versimpeling die op het verkeerde been zet. Als iemand zo bezwaar maakt, vraag ik heel onnozel: ‘O, dus bij jullie komt alleen de Bijbel aan het woord?’ Er wordt dan triomfantelijk ja geknikt. Zo in de zin van *het is bij ons veel bijbeler*.

Ik vraag dan nog net zo onnozel: ‘Dus in jullie samenkomsten leest de voorganger alleen de Bijbel voor?’

- ‘Nee, natuurlijk niet, hij houdt ook een toespraak.’

- ‘Zijn dat dan geen mensenwoorden?’

Hier begint het gesprek te haperen.

Het verwijt is dus een drogreden. De voorganger vertelt natuurlijk bij de doop hoe geweldig het is dat er zich weer zoveel laten

dopen en wat dat betekent. En de dopelingen geven vervolgens hun getuigenis: waarom zij zich laten dopen en hoe geweldig zij dit vinden. Maar juist dat zijn heel subjectieve, individuele verhalen over de betekenis van de heilige doop en geen woorden die door heel de kerk als Bijbels erkend worden.

Geen honderdeneen visies

Wat ben ik blij dat er in de reformatorische kerken bij de doopbediening geen subjectieve getuigenissen gegeven worden en dat de predikant ook niet zelf even kan vertellen wat hij van de doop vindt. Ik zie trouwens niet veel dominees er voor aan dat zij in korte tijd zo evenwichtig alle aspecten van wat de doop leert aan de orde kunnen stellen. Ik zou het niet kunnen. Bovendien zou je dan heel verschillende verhalen krijgen. De dominee van de Gereformeerde Gemeenten in Nederland zou heel iets anders vertellen dan ik. En de dominee van de Gereformeerde Gemeenten heel iets anders dan een dominee van de Christelijk Gereformeerde Kerken. De doop zou overal iets anders leren, soms zelfs heel iets anders, terwijl de heilige doop zoals de HEERE die heeft ingesteld, maar één leer kan hebben. Wat is het een zegen dat in de kerken die ik net genoemd heb, één en hetzelfde formulier wordt gebruikt. Dat is nog een zegenrijke nawerking van de synode van 1574. Deze synode heeft bepaald dat geen enkele predikant zijn eigen visie te berde mag brengen, maar het formulier woordelijk moet voorlezen. Een dominee mag dus niets overslaan en niets toevoegen. Ik hoop dat je uit het verhaal van de geschiedenis geproefd hebt hoe dit formulier geboren en erkend is in het geheel van de kerk.

Het is toch sola scriptura, alleen de Schrift?

Het bovenstaande kan waar zijn, maar wij erkennen toch alleen de Bijbel als norm en regel? Inderdaad, daarom moet je de preken

van je dominee, de belijdenisgeschriften en ook het doopformulier toetsen aan de Bijbel. In eenparigheid heeft de kerk dit formulier aangenomen als zijnde een bijbelse weergave van de leer van de heilige doop, waarbij allerlei aspecten van de Schrift ter sprake worden gebracht. De opstellers willen werkelijk de Schriften laten spreken. Er zitten ook veel meer bijbelteksten in verwerkt dan wij wellicht denken. Wij mogen en moeten het kritisch toetsen aan de Schrift, maar tegelijk mogen we weten dat de kerk van vele eeuwen hier achter staat.

Maar stel dat wij toch een onbijbelse zaak zouden ontdekken, dan is het onze plicht dit in de kerkelijke weg – kerkenraad → classis → synode – aan de orde te stellen. Niemand mag echter in zijn eentje een eigen versie opstellen. De HEERE heeft de kerk beloofd haar in alle waarheid te leiden. Als iemand een dwaling ontdekt, zal de HEERE ook zorgen dat de gehoorzame dienstknechten hierdoor geraakt en overtuigd zullen worden.

Samenvattend, schrijf ik dat het een zegen is dat de kerk stude- rend en biddend heeft vastgesteld wat er steeds weer van de heili- ge doop gezegd moet worden om de doopouders en de gemeen- te evenwichtig te onderwijzen. Juist om te voorkomen dat allerlei predikanten en voorgangers hun eigen visie te berde brengen.

Niet opdreunen

Misschien is er vragenderwijs nog een ander bezwaar tegen de formulieren in te brengen: als je steeds weer dezelfde woorden hoort, stompt dat niet af? Dat kan! Dat kan trouwens met alles. Als een man tegen zijn vrouw ‘schat’ zegt, dan kan het een stopwoord geworden zijn. Het kan echter ook een woord zijn dat steeds weer klinkt als muziek. Het is eveneens te hopen dat de oren van de vrouw er niet aan gewend zijn. Dan verveelt datzelfde woord niet. Zo durf ik te zeggen dat het formulier niet verveelt, als wij werkelijk de klanken horen en verstaan. Elke keer als ik het op de doopzitting uitleg, ben ik weer verrast hoe helder en ter zake het onderwijs dat de HEERE door de doop geeft, behandeld wordt. En

dan is het juist een voorrecht dat in alle tijden en op alle plaatsen steeds hetzelfde geleerd wordt. Op deze wijze blijft gewaarborgd dat alle aspecten naar voren gebracht worden, in plaats van naar de aard of de smaak van de tijd bepaalde accenten. Nogmaals, iedereen mag toetsen of deze leer bijbels is, maar niemand mag zijn eigen leer bedenken.

Het is echter wel zaak dat het formulier helder en met duidelijke accentueringen gelezen wordt in plaats van dat het op een dreun afgeraffeld wordt. De dienaar moet en mag het voorlezen als heerlijk onderwijs.

Enkele gespreksvragen

1. Wat betekent het dat het doopformulier heel de gemeente aanspreekt?
2. Wat doet het je dat de heilige doop ons iets leert? Wat betekent dat voor de doopdienst?
3. Wat doet het je dat al vele generaties hetzelfde doopformulier gelezen wordt?
4. Wat vind je van mijn beantwoording van het verwijt van evangelische zijde?
5. Herken je dat het een zegen is dat in de reformatorische kerken hetzelfde formulier gelezen wordt? Wat maakt deze gedachte bij je los?